

Spis treści

Wykaz akronimów	ix
Wykaz skrótów	xi
Wstęp	xiii
1. Specyfika funkcjonowania finansowego Unii Europejskiej	
na tle teorii finansów	VII-1
1.1. Ogólny model funkcjonowania budżetu podmiotów publicznych	VII-1
1.2. Miejsce polityki fiskalnej w polityce gospodarczej	VII-4
1.3. Funkcje budżetu w ramach polityki gospodarczej	VII-5
1.4. Logika funkcjonowania systemu fiskalnego Unii Europejskiej	VII-6
Literatura uzupełniająca	VII-10
Pytania podsumowujące	VII-10
2. Instytucje budżetowe i konflikty instytucjonalne	VII-11
2.1. Rada Europejska	VII-11
2.1.1. kompetencje w zakresie polityki budżetowej Unii Europejskiej	VII-11
2.1.2. Kompetencje w zakresie polityki makroekonomicznej	VII-12
2.2. Komisja Europejska	VII-13
2.2.1. Kompetencje w zakresie prawa budżetowego Unii Europejskiej	VII-13
2.2.2. Kompetencje w zakresie koordynacji polityk gospodarczych	VII-15
2.3. Władza budżetowa – główne pola konfliktu międzyinstytucjonalnego	VII-15

2.3.1. Instytucjonalne składniki władzy budżetowej	VII-15
2.3.2. Zwiększenie kompetencji budżetowych Parlamentu Europejskiego jako źródło konfliktu we władzy budżetowej	VII-16
2.3.3. Wspólna deklaracja międzyinstytucjonalna z 1982 roku	VII-17
2.3.4. Porozumienie międzyinstytucjonalne z 1988 roku	VII-19
2.3.4.1. Charakter prawny budżetowych porozumień instytucjonalnych	VII-19
2.3.4.2. Praktyka prawna ustanowiona w porozumieniu budżetowym z 1988 roku	VII-20
2.3.5. Kompetencje Rady i Parlamentu Europejskiego w zakresie koordynacji polityk gospodarczych	VII-20
2.3.5.1. Rada Europejska	VII-20
2.3.5.2. Parlament Europejski	VII-24
2.4. Trybunał Obrachunkowy	VII-24
2.5. Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich i Sąd Pierwszej Instancji	VII-25
2.6. Komitet Ekonomiczno-Finansowy	VII-26
2.7. Europejski Bank Centralny	VII-27
Literatura uzupełniająca	VII-28
Pytania podsumowujące	VII-29
3. Źródła prawa finansowego Unii Europejskiej	VII-30
3.1. Zakres przedmiotowy	VII-30
3.2. Formy prawne	VII-34
Literatura uzupełniająca	VII-37
Pytania podsumowujące	VII-37
4. Historia budżetu Unii Europejskiej	VII-38
4.1. Pierwotny budżet Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali	VII-38
4.2. Pierwotny budżet Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej	VII-39
4.3. Integracja budżetu w latach 1967–1975	VII-42
4.4. Problemy budżetowe lat 1975–1987	VII-44
4.5. Reforma budżetowa z 1988 roku (pierwszy pakiet Delorsa)	VII-48
4.6. Tak zwana konsolidacyjna reforma budżetu Unii Europejskiej w 1993 roku (drugi pakiet Delorsa)	VII-52
4.7. Reforma budżetowa Agendy 2000	VII-56
4.8. Wieloletnie ramy finansowe na okres 2007–2013 – Nowa Perspektywa Finansowa	VII-59

Literatura uzupełniająca	VII-62
Pytania podsumowujące	VII-62
5. Uchwalanie budżetu	VII-63
5.1. Relacja średniookresowego i rocznego planowania budżetowego w Unii Europejskiej	VII-63
5.2. Obecna procedura uchwalania budżetu	VII-64
5.2.1. Regulacja artykułu 314 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	VII-64
5.2.2. Praktyka uchwalania budżetu	VII-68
Literatura uzupełniająca	VII-70
Pytania podsumowujące	VII-71
6. Wydatki budżetu ogólnego Unii Europejskiej	VII-72
6.1. Klasyfikacja wydatków	VII-72
6.1.1. Wydatki ze środków na zobowiązania i wydatki ze środków na płatności	VII-72
6.1.2. Wydatki operacyjne i administracyjne	VII-72
6.1.3. Kwestia odrzucenia w Traktacie lizbońskim podziału wydatków na obowiązkowe i nieobowiązkowe	VII-73
6.1.4. Wydatki na rzecz beneficjentów wewnętrznych i zewnętrznych	VII-74
6.2. Metody wykonywania budżetu	VII-75
6.3. Wydatki w Nowej Perspektywie Finansowej	VII-76
6.4. Przykłady polityk wydatkowych – fundusz rolny oraz polityka spójności gospodarczej i społecznej Unii Europejskiej	VII-78
6.4.1. Wspólna Polityka Rolna	VII-78
6.4.2. Polityka w zakresie spójności gospodarczej i społecznej Unii Europejskiej	VII-81
Literatura uzupełniająca	VII-88
Pytania podsumowujące	VII-89
7. Funkcjonowanie budżetu Unii Europejskiej	VII-90
7.1. Zasady budżetowe	VII-90
7.2. Zasada jedności budżetu	VII-91
7.3. Zasada nieekwiwalentności budżetu	VII-92
7.4. Zasada równowagi budżetowej	VII-92
7.5. Zasada szczegółowości budżetu ogólnego	VII-92
7.6. Zasada jednoroczności budżetu	VII-93
7.7. Zasada oparcia budżetu na zasobach własnych	VII-93
Literatura uzupełniająca	VII-95
Pytania podsumowujące	VII-96

8. Kontrola wykonania budżetu	VII-97
8.1. Proces ukształtowania obecnego systemu kontroli wykonania budżetu	VII-97
8.2. Przepisy traktatowe dotyczące kontroli wykonania budżetu	VII-98
8.3. Kontrola przez Trybunał Obrachunkowy	VII-100
8.4. Kontrola przez Europejski Urząd do spraw Zwalczenia Nadużyć Finansowych	VII-102
8.5. Ewentualna rola Prokuratury Europejskiej	VII-103
Literatura uzupełniająca	VII-104
Pytania podsumowujące	VII-104
 9. Wsparcie oddziaływania finansowego Unii Europejskiej przez Europejski Bank Inwestycyjny i Europejski Fundusz Gwarancyjny	 VII-106
9.1. Geneza Europejskiego Banku Inwestycyjnego	VII-106
9.2. Charakter prawny i funkcjonowanie Europejskiego Banku Inwestycyjnego	VII-107
9.3. Europejski Fundusz Inwestycyjny	VII-112
9.4. Rola Europejskiego Banku Inwestycyjnego w europejskim modelu zarządzania makroekonomicznego	VII-115
Literatura uzupełniająca	VII-115
Pytania podsumowujące	VII-116
 10. Koordynacja polityk gospodarczych w Unii Europejskiej	 VII-117
10.1. Podstawowe wymiary interwencji legislacyjnej Unii Europejskiej w zakresie polityki fiskalnej państw członkowskich	VII-117
10.2. Kryteria konwergencji	VII-118
10.3. Pakt Stabilności i Wzrostu	VII-118
Literatura uzupełniająca	VII-127
Pytania podsumowujące	VII-127
 11. Traktat z Lizbony a finanse Unii Europejskiej	 VII-128
11.1. Zasady budżetowe	VII-128
11.2. Wykonanie budżetu i absolutorium budżetowe	VII-129
11.3. Wieloletnie planowanie budżetowe i nowa procedura budżetowa	VII-130
11.4. Koordynacja polityk gospodarczych	VII-131
Literatura uzupełniająca	VII-132
Pytania podsumowujące	VII-133
 Indeks	 VII-135